

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 136/05-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. mája 2005 predbežne prerokoval sťažnosť V. L., t. č. vo väzbe, v ktorej namieta porušenie jeho práva podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenie čl. 13 ods. 4 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 T 392/03 z 15. februára 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. L. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. apríla 2005 doručená sťažnosť V. L., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie jeho práva podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj čl. 13 ods. 4 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 T 392/03 z 15. februára 2005.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 T 392/03 z 15. februára 2005 rozhodol o predĺžení lehoty trvania väzby sťažovateľa ako obvineného do 22. augusta 2005. Svoje rozhodnutie najvyšší súd vo vzťahu k trvaniu dôvodov väzby sťažovateľa odôvodnil nasledovne: „(...) *Dôvod tzv. útekovej väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a) Tr. por. u obvineného V. L. podľa zistenia najvyššieho súdu zakladá skutočnosť, že obvinený je cudzinec, ktorý sa na území Slovenska zdržiaval bez povolenia. Je stíhaný pre trestnú činnosť, za ktorú mu hrozí vysoký trest odňatia slobody. Uvedené okolnosti opodstatňujú záver o dôvodnosti obavy, že by ušiel alebo sa skrýval, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu a prípadnému trestu, ktorého uloženie mu hrozí. (...)*“

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal, že jeho väzba trvá už viac ako 24 mesiacov a do dnešného dňa sa v uvedenej veci neuskutočnilo hlavné pojednávanie. Postupom orgánov činných v trestnom konaní v uvedenom prípade sa podľa sťažovateľa porušuje jeho právo ako obvineného byť súdený v primeranej lehote a jeho právo byť prepustený počas konania podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru. V uvedenom konaní sa podľa sťažovateľa ani „(...) *nedbá sa na podstatu a zmysel pri obmedzení základných práv a slobôd zo znenia čl. 13 ods. 4) Ústavy Slovenskej Republiky (...)*“.

Sťažovateľ sa uznesením najvyššieho súdu cíti byť poškodený a znevýhodnený, pretože nesúhlasí s odôvodnením uvedeného rozhodnutia, v ktorom podľa neho najvyšší súd vyslovil právny názor, ktorý je predčasný a je teda v rozpore s prezumpciou neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy. V závere svojej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby „*sa zotrvanie mojej osoby (sťažovateľa) vo výkone väzby opätovne prejednálo a rozhodlo s výsledkom rozhodnutia o prepustení mojej osoby z výkonu väzby v dôsledku pominutia dôvodu väzby zo znenia § 67 ods. 1 písm. a) Tr. por.*“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

II.1. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti požiadal, aby ústavný súd vyslovil, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 T 392/03 z 15. februára 2005 o predĺžení jeho väzby do 22. augusta 2005 došlo k porušeniu práva podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru, podľa ktorého každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť hneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Porušenie prvej záruky vyplývajúcej z tohto ustanovenia (práva byť predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu) evidentne v danom prípade nie je aktuálne, uvažovať preto možno len o možnosti porušenia záruky druhej (práva byť súdený v primeranej lehote alebo

prepustený na slobodu). Táto má za účel zabrániť, aby obvinený zostával vo väzbe príliš dlho pred rozsudkom, čiže ho ochraňuje pred neopodstatnene dlhou väzbou.

Právo sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru by mohla porušovať neopodstatnene dlhá väzba. Primeranosť doby trvania väzby sa posudzuje v každej veci podľa jej osobitných okolností, pričom podstatnými sú predovšetkým: pretrvávanie dôvodného podozrenia, že osoba pozbavená osobnej slobody spáchala trestný čin, významné a dostatočné dôvody pre toto pozbavenie a osobitná starostlivosť (urýchlenie) príslušných orgánov pri vedení konania proti nej (napr. III. ÚS 7/00).

Ústavný súd súc viazaný návrhom sťažovateľa podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde, aby vyslovil, že k porušeniu označeného práva sťažovateľa došlo napadnutým uznesením najvyššieho súdu o predĺžení väzby, musí konštatovať, že takýmto spôsobom nemohlo dôjsť k porušeniu označeného práva.

Právo sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru v časti týkajúcej sa primeranosti doby väzby možno porušiť iba v konaní trvajúcim určitú dobu súhrnom viacerých právnych skutočností (najmä rozhodnutie, opomenutie a nečinnosť), ktoré majú spolu za následok neprimerane dlhú väzbu, a nie jedným rozhodnutím, ktoré spravidla takýto následok nemôže mať (pozri III. ÚS 227/03).

Napadnutým uznesením najvyššieho súdu z 15. februára 2005 došlo k predĺženiu väzby sťažovateľa do 22. augusta 2005. Takéto rozhodnutie je nevyhnutným titulom pre väzbu len do budúcnosti, v označenom období (teda nie pre väzbu, ktorá už bola vykonaná), za predpokladu, že medzičasom nedôjde k prepusteniu sťažovateľa z nej zákonne prípustným spôsobom. Samotným napadnutým uznesením najvyššieho súdu teda nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľovho práva byť súdený v primeranej lehote podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru.

Sťažovateľ sa domáhal aj vyslovenia porušenia svojho práva byť prepustený počas konania podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru. Uvedené právo v sebe zahrňuje možnosť, a nie právny

nárok na prepustenie počas konania bez ohľadu na splnenie zákonných podmienok. V uvedenom prípade však najvyšší súd nezistil splnenie podmienok na prepustenie sťažovateľa, a preto rozhodol o predĺžení jeho väzby.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti teda možno konštatovať, že v predmetnom konaní nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľovho práva byť súdený v primeranej lehote podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru, ako ani k porušeniu jeho práva byť prepustený počas konania podľa tohto ustanovenia. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

II.2. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti taktiež namietal, že v predmetnom konaní „(...) *nedbá sa na podstatu a zmysel pri obmedzení základných práv a slobôd zo znenia čl. 13 ods. 4) Ústavy Slovenskej Republiky (...)*“.

Podľa názoru ústavného súdu podstata a zmysel ďalšieho pozbavenia osobnej slobody sťažovateľa (čl. 13 ods. 4 ústavy) vyplýva z dôvodov rozhodnutia najvyššieho súdu, a preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú odmietnuť.

II.3. Sťažovateľ napokon namietal, že uznesením najvyššieho súdu z 15. februára 2005 bol porušený princíp prezumpcie nevinoty podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, pretože najvyšší súd v odôvodnení uvedeného rozhodnutia vyslovil právny názor, ktorý je podľa neho predčasný.

Podľa názoru ústavného súdu dôvody uvedené v rozhodnutí najvyššieho súdu z 15. februára 2005 neporušujú princíp prezumpcie nevinoty – vyjadrujú iba obavu spojenú so vzneseným obvinením a podanou obžalobou a nie sú už vopred vytvoreným názorom najvyššieho súdu o vine sťažovateľa. Sťažnosť sťažovateľa bolo preto potrebné aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú odmietnuť.

Z dôvodov uvedených v častiach II.1., II.2. a II.3. tohto uznesenia ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.
V Košiciach 11. mája 2005